

Závery z vnútorného auditu v organizácii Univerzitná knižnica v Bratislave

(povinná osoba:

Univerzitná knižnica v Bratislave, Michalská 1, 814 17 Bratislava, IČO: 00164631)

Hlavným cieľom vnútorného auditu bolo poskytnutie odborného auditného názoru na primeranosť nastavenia a efektívnosť fungovania vybraných častí riadiaceho a kontrolného systému a na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v rámci finančného riadenia v UKB. Hlavný cieľ vnútorného auditu bol bližšie špecifikovaný v štyroch čiastkových cieľoch. **Audítované obdobie bolo od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019.**

V **čiasťkovom ciele 1**, ktorého obsahom bolo „Zhodnotenie riadiaceho a kontrolného systému a dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti organizačnej, v oblasti tvorby a vydávania interných riadiacich aktov“, audítorská skupina overovala, analyzovala a hodnotila vyžiadané dokumenty.

Z analýzy predložených dokumentov vyplynulo, že v nastavení riadiaceho a kontrolného systému v tvorbe, najmä však v aktualizácii existujúcich interných riadiacich aktov zistila audítorská skupina nedostatky. Základným problémom je, že povinná osoba nenastavila systém – aké interné riadiace akty sa v organizácii uplatňujú, kto ich vypracúva a zároveň neurčila povinnosť ich aktualizácie súvisiace s legislatívnymi zmenami, nezadefinovala ich formálnu a obsahovú stránku, nutnosť súladu medzi jednotlivými internými riadiacimi aktami, spôsob ich evidencie, archivácie atď.

Aj keď úroveň **základných interných riadiacich aktov – organizačného poriadku a pracovného poriadku** po obsahovej stránke je relatívne dobrá, treba tieto poriadky pri najbližšej aktualizácii doplniť. V organizačnom poriadku zadefinovať štvorstupňové riadenie – generálny riaditeľ knižnice, vedúci úseku a námestník GR pre ekonomiku, vedúci odboru a vedúci (resp. iný počet stupňov riadenia podľa rozhodnutia UKB) a rovnako stupne riadenia používať aj v pracovnom poriadku, v pracovnom poriadku doplniť povinnosť vedúcich zamestnancov UKB predkladať majetkové priznanie.

Aby správne nastavený riadiaci a kontrolný systém fungoval dobre, musia byť interné riadiace akty sústavne aktualizované v súlade s legislatívnymi zmenami. Nemôže sa stať, aby schválený interný riadiaci akt počas dlhého obdobia nebol aktualizovaný, keď je zrejmé, že príslušný všeobecne záväzný právny predpis prešiel viacerými zmenami, novelizáciou (smernica o obehu účtovných dokladov, ich kontrola a schvaľovanie, o správe majetku štátu, o pohľadávkach a pod.).

Dôležité bude do budúcnosti, aby povinná osoba venovala väčšiu pozornosť vydávaniu a aktualizácii interných riadiacich aktov v nadväznosti na novo prijímané všeobecne záväzné právne predpisy, a mať ich vzájomne zosúladené.

Osobitne je nutné venovať pozornosť vytvorenému personálnemu spisu (pracovné zmluvy, pracovné náplne, menovacie dekréty) a problému nepodpisania nového znenia pracovných zmlúv zamestnancami UKB.

Záverom audítorská skupina konštatuje, že je nutné, aby si povinná osoba uvedomila, že kvalitne vypracované interné riadiace akty a ich správne uplatňovanie majú zásadný vplyv na celkovú riadiacu a organizačnú prácu. Ak je nedostatočne nastavený systém, riadiace a kontrolné mechanizmy nemôžu fungovať správne, a tým sa môžu v budúcnosti vyskytnúť problémy v riadiacej a organizačnej činnosti manažmentu organizácie.

V rámci nastavenia riadiaceho a kontrolného systému pre oblasť hospodárenia s verejnými prostriedkami – **čiastkový cieľ 2** (rozpočtovanie, účtovníctvo, inventarizácia, finančná kontrola) sú interné riadiace akty primerane definované a sú definované v súlade s aktuálne platnou legislatívou.

Pri testovaní fungovania riadiacich a kontrolných mechanizmov v oblasti rozpočtovania a jeho dokumentovania bola preukázaná primeraná funkčnosť.

V oblasti dodržiavania rozpočtových pravidiel, výkonu účtovníctva a základnej finančnej kontroly boli však vo fungovaní identifikované nedostatky aj s vysokou závažnosťou.

Povinná osoba

- pri niektorých overovaných účtovných dokladoch nevyhotovovala účtovné doklady pri faktúrach so všetkými náležitosťami definovanými v § 10 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.
- vo viacerých prípadoch nedokumentovala výkon základnej finančnej kontroly v roku 2019 v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite,
- vo viacerých prípadoch nevykonala opravu účtovných dokumentov v súlade § 34 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (bielenie a neurčenie zodpovednej osoby, ktorá vykonala príslušnú opravu a dňa jej vykonania.

V čiastkovom ciele 3 bolo vykonané zhodnotenie RKS a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania.

Povinná osoba mala v oblasti nastavenia príslušnej časti riadiaceho a kontrolného systému pre oblasť verejného obstarávania prijatú Smernicu č. 06/2019 o verejnom obstarávaní v Univerzitnej knižnici v Bratislave platnú od 19. novembra 2019.

V samotnom fungovaní procesu verejného obstarávania boli identifikované nedostatky: osoba, ktorá zadáva zákazky prostredníctvom EKS je štatutárnou zástupkyňou spoločnosti, ktorá sa zúčastnila VO, avšak nebola úspešná v procese verejného obstarávania na predmet zákazky „Poskytovanie služieb poradenstva vo verejnom obstarávaní“. Na túto činnosť je splnomocnená spoločnosťou, ktorá predložila najnižšiu cenovú ponuku.

V čiastkovom ciele 4 bolo vykonané zhodnotenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti správy majetku štátu.

Povinná osoba mala v oblasti nastavenia príslušnej časti riadiaceho a kontrolného systému pre oblasť verejného obstarávania prijatú Smernicu č.03/2019 o nakladaní s dočasne prebytočným majetkom, prebytočným majetkom a neupotrebiteľným majetkom štátu v správe Univerzitnej knižnici v Bratislave platnú od 19. novembra 2019.

Vnútorní audítori konštatujú, že v oblasti správy majetku štátu neboli zistené závažnejšie nedostatky. Podobne je to aj s riešením pohľadávok, ktoré sú v zmysle zákona č. 374/2014 Z. z. tiež majetkom štátu. Napriek tomu, že povinná osoba nemá vypracovaný interný riadiaci akt, ktorý rozpracováva tento zákon na podmienky organizácie, neboli zistené v riešení pohľadávok vážnejšie nedostatky. Vnútorní audítori však rozhodne odporúčajú,

aby povinná osoba v záujme minimalizovania rizík v tejto oblasti vypracovala interný riadiaci akt, ktorý rozpracuje zákon o pohľadávkach štátu na konkrétne procesy a postupy v podmienkach organizácie.

Audítorská skupina, po analýze a zhodnotení povinnou osobou predložených dokumentov, ako aj z rozhovorov so zamestnancami UKB dospela k záveru, že v nastavení, ako aj vo fungovaní riadiaceho a kontrolného systému v oblastiach zadefinovaných v štyroch čiastkových cieľoch sú určité nedostatky. Sú dôsledkom aj toho, že niektoré interné riadiace akty nie sú primerane definované alebo nie sú definované v súlade s aktuálne platnou legislatívou, nie sú novelizované. Pripomíname, že interné riadiace akty ovplyvňujú celkovú riadiacu a organizačnú prácu nielen vedúcich zamestnancov organizácie, ale aj všetkých zamestnancov. Povinná osoba bude musieť venovať väčšiu pozornosť ich vydávaniu, ale aj sledovaniu zmien príslušnej legislatívy a následnej primeranej aktualizácii vydaných interných riadiacich aktov, prípadne vydávaniu nových, ak si to situácia vyžiada. Poznamenávame však, že nedostatky nie sú takého charakteru, že by ich povinná osoba nemohla dôsledným prístupom k ich riešeniu v krátkej dobe odstrániť a v budúcnosti sa tak vyhnúť ich opakovaniu.

V oblasti finančnej kontroly musí povinná osoba venovať zvýšenú pozornosť vyhotovovaniu účtovných dokladov a výkonu ZFK tak, aby tieto boli v súlade s platnou legislatívou.

Vnútorní audítori však identifikovali v nastavení riadiaceho a kontrolného systému aj 4 nedostatky s vysokou závažnosťou, ktoré musí povinná osoba napraviť, resp. odstrániť. Nedostatky sa preukázali i pri testovaní funkčnosti riadiaceho a kontrolného systému.

Povinná osoba musí v súlade s § 21 ods. 3 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. prijať opatrenia na nápravu nedostatkov a odstrániť príčiny ich vzniku a to predovšetkým tým, že:

- vydá alebo novelizuje v správe uvedené interné riadiace akty a bude dbať o ich sústavnú novelizáciu,
- zosúladí vykonávanie základnej finančnej kontroly a dokumentovanie výkonu základnej finančnej kontroly s aktuálne platnou legislatívou,
- primerane nastaví postupy a riadiace a kontrolné mechanizmy pre kontrolu a obeh účtovných dokladov v rámci účtovnej jednotky UKB,
- dôsledne dodržiavať Zákon o verejnom obstarávaní, nakoľko verejný obstarávateľ je povinný vyhodnocovať ponuky na základe objektívnych kritérií na vyhodnotenie ponúk, ktoré súvisia s predmetom zákazky.